

Grund- og nærhedsnotat

24. juli 2018

Kommissionens forslag om oprettelse af InvestEU

KOM(2018)439

1. Resume

Kommissionen fremlagde 7. juni 2018 et forslag om oprettelse af et nyt investeringsprogram, InvestEU-programmet (herefter InvestEU).

Forslaget skal ses i sammenhæng med Kommissionens forslag fra maj 2018 til EU's flerårige finansielle ramme ("Multiannual Financial Framework" – MFF) for 2021-2027.

Forslaget lægger op til at oprette et investeringsprogram bestående af tre dele: 1) en investeringsfond – InvestEU-fonden, der skal fremme investeringer på basis af en garanti fra EU's budget, 2) en InvestEU-rådgivningsplatform, som kan yde teknisk bistand til projektd udvikling, 3) en InvestEU-portal, som skal være en lettilgængelig database til promovning af projekter, der har brug for finansiering.

Med oprettelse af InvestEU-fonden samles eksisterende EU-budget finansieringsinstrumenter fra MFF 2014-2020, herunder den europæiske strategiske investeringsfond (EFSI) samt finansielle instrumenter under Connecting Europe faciliteten (CEF) og Horizon 2020, i én samlet EU-mekanisme. Kommissionen vurderer, at der dermed kan skabes en mere strømlinet investeringsstøtte i EU med bedre udnyttelse af EU-budgettets ressourcer. Dertil vil InvestEU-fonden have én samlet forvaltningsstruktur med et regelsæt, der ifølge Kommissionen medfører enklere rapporterings- og overvågningsregler samt bedre muligheder for at supplere andre EU-støtteprogrammer, fx strukturfondsmidler.

InvestEU-fonden baseres ifølge forslaget på en garanti på 38 mia. euro (løbende priser) fra EU-budgettet til finansielle institutioner, f.eks. Den Europæiske Investeringsbank (EIB), for finansierings- og investeringsaktiviteter, som opfylder InvestEU-fondens mål og kriterier for støtte. Finansielle partnere som modtager garantien, fx EIB, skal ifølge Kommissionen selv bidrage med garantier på 9,5 mia. euro (løbende priser), dvs. samlede garantier under InvestEU for 47,5 mia. euro (løbende priser). Kommissionen ønsker med forslaget at mobilisere offentlige og privat investeringer for samlet 650 mia. euro.

Investeringsperioden for InvestEU-fonden vil være 2021-2027. Det samlede udgiftsniveau for InvestEU for 2021-2027 er 15,725 mia. euro i løbende priser, hvoraf 15,2 mia. euro udgør en hensættelse til en EU-garantifond til at understøtte EU-garantien på 38 mia. euro, mens 525 mio. euro vedrører udgifter til InvestEU-rådgivningsplatformen, InvestEU-portalens mv. Af udgifterne dækkes 1 mia. euro af formålsbestemte indtægter sfa. tilbagebetalinger og inddrivelsler ifm. eksisterende finansielle instrumenter og EFSI, hvormed den foreslåede budgetvirkning for InvestEU udgør 14,725 mia. euro i løbende priser (13,065 mia. euro i 2018-priser).

Danmark finansierer ca. 2 pct. af udgifterne på EU's budget. En EU-garantiforpligtelse via EU-budgettet på 38 mia. euro vil svare til en dansk garantistillelse via EU's budget på ca. 5,7 mia. kr. Danmarks andel af finansieringsbehovet for InvestEU på 14,725 mia. euro vil via EU's budget være ca. 2,2 mia. kr. i løbende priser (1,9 mia. kr. i faste 2018-priser).

Det bemærkes, at InvestEU bygger på modellen for EFSI, som i 2015 blev etableret i regi af EIB, og som skal skabe 500 mia. euro i yderligere investeringer frem til ultimo 2020. EFSI bygger på en garanti på 26 mia. euro (løbende priser) fra EU-budgettet til EIB, som er understøttet af en hensættelse til en EU-garantifond på 9,1 mia. euro (løbende priser). Kommissionen anfører, at det i lys af InvestEU ikke er hensigten, at EFSI skal videreføres efter 2020, men EFSI vil stadig have forpligtelser løbende i en lang årrække derefter.

Regeringen støtter generelt formålet med Kommissionens InvestEU-forslag, som er at fremme investeringer, vækst, beskæftigelse og konkurrenceevne. Regeringen lægger vægt på, at InvestEU-fonden ikke subsidierer investeringer, som kunne gennemføres uden støtte. Regeringen lægger vægt på, at man sikrer gennemsigtighed og effektivitet i InvestEU's aktiviteter, især når forslaget lægger op til at samle adskillige og indtil nu adskilte finansielle instrumenter under én mekanisme. Regeringen lægger vægt på, at det umiddelbart større omfang af InvestEU-fonden, herunder større allokering af budgetressourcer, sammenlignet med nuværende omfang og budgetmæssige ressourcer til finansielle instrumenter afdækkes og begrundes. Regeringen lægger generelt vægt på, at drøftelser vedrørende InvestEU ikke foregriber forhandlingerne om den kommende finansielle ramme, idet regeringens hovedprioritet for MFF-forhandlingerne er at realisere et samlet udgiftsniveau svarende til 1,00 pct. af EU27's BNI.

2. Baggrund

Kommissionen har 7. juni 2018 fremlagt forslag til forordning om oprettelse af InvestEU, (KOM(2018)439).¹ Formålet med programmet er at fremme investeringer og virksomheders adgang til finansiering i EU.

Forslaget skal ses i sammenhæng med Kommissionens forslag fra maj 2018 til EU's flerårige finansielle ramme (MFF) for 2021-2027.

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 175, stk. 3., hvor der kan vedtages særlige tiltag mhp. at styrke EU-landenes samhørighed *ud over* strukturfondene, hvis der vurderes behov herfor. Forslaget er endvidere fremsat med hjemmel i TEUF artikel 173, hvorefter der kan træffes afgørelse om specifikke foranstaltninger vedr. udvikling af konkurrenceevne uden harmonisering af EU-landenes love og administrative bestemmelser.

Forslaget skal vedtages af Rådet og Europa-Parlamentet efter den almindelige lovgivningsprocedure.

¹ Det er oversendt til Rådet i dansk sprogversion 11. juni 2018.

3. Formål og indhold

Formålet med InvestEU er ifølge Kommissionen at fremme investeringer og virksomheders adgang til finansiering i EU. Kommissionen vurderer, at programmet vil kunne mobilisere samlet op til 650 mia. euro i yderligere private og offentlige investeringer via garantier på 47,5 mia. euro, heraf 38 mia. euro fra EU-budgettet og 9,5 mia. euro fra finansielle partnere, f.eks. EIB.

Kommissionen begrundet forslaget med det fortsat lave investeringsniveau i bl.a. innovation, infrastruktur og små og mellemstore virksomheder (SMV) i EU siden finanskrisen. Ifølge Kommissionen har strukturreformer, de gunstige økonomiske forhold samt tiltag som Den Europæiske Fond for Strategiske Investeringer (EF-SI) bidraget til bedre investeringsforhold og øget investeringsniveauet i EU, men vurderer at flere sektorer stadig lider af underinvestering og dårlige investeringsforhold. Kommissionen vurderer det derfor yderst vigtigt, at afhjælpe dette ved at adressere markedsfejl og suboptimale investeringsituationer for at dække investeringsunderskud, der findes i bestemte sektorer.

Kommissionen bemærker, at InvestEU ikke skal træde i stedet for privat finansiering, men kun skal supplere hvor offentlig og privat finansiering ikke rækker til at igangsætte investeringsprojekter. Det gøres bl.a. ved at sikre bedre adgang til finansiering og ved at gøre information om investeringsprojekter mere tilgængelig og vilkår for investeringer mere gennemskuelige.

InvestEU skal ifølge Kommissionen fremme jobskabelse, langsigtet vækst og konkurrenceevne i EU og social inklusion. Forslaget skal fremme finansierings- og investeringsaktiviteter indenfor følgende områder:

- Bæredygtig infrastruktur
- Forskning, innovation og digitalisering
- Små og mellemstore virksomheder (SMV)
- Sociale investeringer og færdigheder

Forslaget lægger op til, at InvestEU skal omfatte følgende elementer:

- a) En InvestEU-fond, herunder en garanti fra EU-budgettet
- b) En InvestEU-rådgivningsplatform til projektudviklingsbistand
- c) En InvestEU-portal, som vil udgøre en database til promovning af projekter, der har brug for finansiering

De tre dele af programmet uddybes nedenfor.

Forslaget lægger op til igangsættelse 1. januar 2021 og en investeringsperiode, der slutter 31. december 2027, svarende til MFF-perioden 2021-27.

a) InvestEU-fonden

Samling af eksisterende finansieringsinstrumenter under ét

Ifølge Kommissionen har de mange forskellige finansieringsinstrumenter, der blev oprettet under den flerårige finansielle ramme ("Multiannual Financial Framework", MFF) for 2014-2020 medført visse overlap. Denne flerhed af instrumenter har ifølge Kommissionen skabt manglende gennemsigthed, hvor man skulle opfylde mange forskelligartede støtteberettigelses- og rapporteringsregler. Forslaget lægger derfor bl.a. op til at samle eksisterende finansieringsinstrumenter fra MFF 2014-2020 med samme mål om at fremme investeringer og virksomheders adgang til finansiering², under én samlet EU-mekanisme, InvestEU-fonden, og de regler, der følger heraf. Fx samles den europæiske strategiske investeringsfond (EFSI) samt finansielle instrumenter under Connecting Europe faciliteten (CEF) og Horizon 2020 i InvestEU-fonden.

Kommissionen vurderer dermed at kunne skabe en mere strømlinet investeringsstøtte i EU med bedre udnyttelse af EU-budgettet. Dertil vil *InvestEU-fonden* have én samlet forvaltningsstruktur med ét enkelt regelsæt, der medfører enklere rapporterings- og overvågningsregler samt bedre muligheder for at kombinere med andre EU-støtteprogrammer.

En EU-garanti til finansielle partnere

Forslaget indebærer en EU-garanti fra EU-budgettet til finansielle partnere, f.eks. EIB, for finansierings- og investeringsaktiviteter, som opfylder InvestEU-fondens mål og kriterier for støtteberettigelse, jf. særskilt afsnit nedenfor.

EU-garantien skal dække bl.a. betalinger til finansielle partnere, som disse partnere ikke modtager. I lighed med EFSI vil InvestEU-fonden således via EU-garantien være en risikobærende kapacitet, som afdækker risiko for de finansielle partnere og private og offentlige investorer. Denne konstruktion skal gøre det muligt at tiltrække private og offentlige investorer og skabe investeringer.

Fondens ressourcer og omfang

Forslaget indebærer, at EU-garantien skal udgøre 38 mia. euro (løbende priser), og betalinger til finansielle partnere fra EU-budgettet kan således ikke overstige dette beløb. EU-garantien forslås bakket op af en konkret hensættelse fra EU-budgettet til en EU-garantifond på 15,2 mia. euro i løbende priser (en hensættelsessats på 40 pct. af EU-garantien), hvoraf 1 mia. euro imidlertid foreslås dækket af formålsbestemte indtægter sfa. tilbagebetalinger og inddrivelse ifm. eksisterende finansielle instrumenter og EFSI. Størrelsen af hensættelsen ift. den samlede EU-garanti er baseret på tidligere erfaringer med EFSI (hvor hensættelsessatsen aktuelt er 35 pct.) og andre finansielle instrumenter samt typen af finansielle produkter, og forventet risiko knyttet til porteføljen. Kommissionen anslår, at man med en EU-garanti på 38 mia. euro (løbende priser) og yderligere mindst 9,5 mia. euro (løben-

² Se bilag 1 liste over eksisterende EU finansieringsinstrumenter, der samles under InvestEU-programmet,

de priser) fra deltagende finansielle partner kan mobilisere private og offentlige investeringer for 650 mia. euro (løbende priser) i perioden 2021-27.

Ifølge Kommissionen skal InvestEU-fonden være markeds- og efterspørgseldrevet. For at sikre at InvestEU-fonden fremmer InvestEU's vigtigste prioriteter, lægges der op til, at EU-garantien opdeles i fire politikområder, *jf. tabel 1*. Forslaget lægger op til, Kommissionen gives beføjelser til at vedtage delegerede retsakter, der kan justere disse beløb med op til 15 pct. for hvert politikområde, såfremt Kommissionen finder behov herfor. Det bemærkes, at størrelsen af budgetgarantien efter eventuelle justeringer fortsat ikke kan overstige 38 mia. euro.

Forslaget lægger op til, at InvestEU-fonden inden for hvert politikområde også skal indeholde et særligt segment for hvert EU-land, hvor EU-lande kan vælge at tilføre yderligere midler til EU-garantien ved frivilligt at kanalisere op til 5 pct. af deres midler under en række andre fonde over i disse segmenter, fx samhørighedsmidler.³ Midlerne vil blive øremærket de pågældende EU-lande til at adressere landespecifikke markedsfejl og suboptimale investeringssituationer under det relevante politikområde. EU-landene vil dermed ifølge Kommissionen drage fordel af EU-garantien og dens høje kredit-rating, og sikre en mere effektiv lokal anvendelse af samhørighedsmidler.

Tabel 1

InvestEU-fonden – finansiering og investeringer, mia. euro (løbende priser)

EU-budgetgaranti til finansielle partnere (EIB m.fl.), heraf:	38
- bæredygtig infrastruktur	11,25
- forskning, innovation og digitalisering	11,25
- små og mellemstore virksomheder (SMV)	11,5
- sociale investeringer og færdigheder	4
Hensættelse fra EU-budget til EU-garantifond til understøttelse af garanti	15,2
Garanti til InvestEU	47,5
- EU-budgetgaranti til finansielle partnere (EIB m.fl.)	38
- Anslået garanti fra finansielle partnere	9,5
Mål for investeringer	ca. 650

Anm.: Kommissionen lægger til grund, at der under InvestEU-fonden kan opnås et gearingsomfang på knap 14, dvs. garantien på 47,5 mia. euro ventes i stand til at skabe private og offentlige investeringer for 650 mia. euro, svarende til knap 14 gange garantiens størrelse. Denne gearing er en smule lavere end gearingen under EFSI, hvor målet er en gearing på 15.

Kilde: Kommissionens forslag til forordning om oprettelse af InvestEU-programmet, KOM(2018)439.

³ Den Europæiske Fond for Regionaludvikling (EFRU), Den Europæiske Socialfond+ (ESF+), Samhørighedsfonden, Den Europæiske Hav- og Fiskerifond (EHFF) og Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (ELFUL)

Modtagere af EU-garantien

Forslaget lægger op til, at EU-garantien kan ydes til EIB og andre finansielle institutioner.⁴ Andre finansielle partnere kan f.eks. være Den Europæiske Bank for Genopbygning og Udvikling (EBRD), Verdensbanken, Europarådets Udviklingsbank og nationale erhvervsfremmende banker. Finansielle partnere skal kunne dække mindst tre lande, eller alternativt arbejde sammen i grupper mhp. at kunne dække mindst tre EU-lande. Kommissionen vurderer, at man dermed sikrer, at EU-garantien ydes til finansielle partnere med indsigt i lokale finansieringsbehov og hvordan disse bedst imødegås.

Finansielle institutioner, der ønsker at anvende EU-garantien vil blive undersøgt af Kommissionen. Forslaget lægger op til, at Kommissionen, i overensstemmelse med EU's Finansforordning, skal foretage en vurdering af finansielle partners regler og procedurer, for at sikre, at EU's finansielle interesser beskyttes tilstrækkeligt, og sikre at den finansielle institution reguleres og/eller er underlagt bankmæssigt tilsyn.

Forslaget lægger op til, at Kommissionen ydermere skal sikre, at de finansielle produkter udbudt af de finansielle institutioner opfylder målene for InvestEU-fonden, kan bidrage med egne ressourcer, har tilstrækkelig evne til at tiltrække private investorer, kan sikre en tilstrækkelig geografisk og sektormæssig dækning, sikre tilstrækkelig risikospredning, samt bidrage til nye løsninger, der kan adressere markedsfejl og suboptimale investeringssituationer i EU.

Kommissionen vil indgå en garantiaftale med hver enkelt finansiell institution, der præciserer bl.a. betingelserne for at lade finansierings- eller investeringsaktiviteter være omfattet af EU-garantien, og betingelserne for at yde budgetgarantien i forbindelse med disse aktiviteter samt forpligtelserne for institutionerne til løbende effektivt og rettidigt at rapportere om status og resultater til Kommissionen.

Kommissionens forslag lægger op til, at finansielle partnere skal have dækket deres udgifter vedr. InvestEU gennem betalinger fra dem, som opnår gavn af finansierings- og investeringsaktiviteterne, fx virksomheder. Ingen administrative udgifter eller andre af udgifter for finansierings- og investeringsaktiviteter under InvestEU skal ifølge Kommissionen dækkes af EU-budgettet.

Kommissionen bemærker, at finansiering under InvestEU-fonden kan kombineres med EU-tilskud eller andre finansielle instrumenter, eller begge dele.

Betingelser og kriterier for støtte fra EU-garantien

Forslaget lægger op til, at InvestEU-fonden udelukkende kan yde støtte til finansiering- og investeringsaktiviteter, som bidrager til EU's politiske mål og hører ind

⁴ EIB er den eneste mulige modtager af EU-garantien under EFSI.

under støtteberettigede områder, *jf. tabel 1 og bilag 2*, er forvaltet af en finansiel partner, som har indgået en garantiaftale under InvestEU-fonden, samt er i overensstemmelse med de fastlagte investeringsretningslinjer. Kommissionen vil igennem delegerede retsakter nærmere fastlægge investeringsretningslinjerne for hvert politikområde.

Dertil skal finansierings- og investeringsaktiviteter også opfylde kriterierne defineret i Finansforordningen. Kommissionen bemærker, at investeringsprojekter iht. Finansforordningen skal 1) adressere markedsfejl eller underinvestering og være økonomisk bæredygtige 2) have brug for støtten for at blive gennemført, såkaldt *additionalitet* 3) skabe investeringer udover de anvendte budgetmæssige ressourcer (en såkaldt multiplikatoreffekt) og, hvor det er relevant, maksimere de private investeringer samt 4) bidrage til EU's politiske målsætninger.

Da finansierings- og investeringsaktiviteter under InvestEU-fonden vil blive gennemført vha. forskellige finansielle produkter, som vil have forskellige risici, og dermed kræve varierende satser for hensættelser fra EU-budgettet til EU-garantifonden, vil Kommissionen yde rådgivning og overvåge anvendelse af og risici forbundet med de forskellige finansielle produkter, for at sikre en samlet portefølje for InvestEU-fonden, der stemmer overens med den foreslåede gennemsnitlige hensættelsessats på 40 pct.

Forslaget lægger op til, at såfremt en finansiel partner aktiverer EU-garantien, skal den finansielle partner overdrage alle relevante rettigheder vedrørende dens finansierings- eller investeringsaktiviteter omfattet af EU-garantien til EU-budgettet. Såfremt der fra EU-budgettet foretages udbetaling til finansielle partnere under InvestEU-fonden, skal den finansielle partner søge tilbagebetaling af tilgodehavende og betale EU-budgettet af eventuelle tilbagebetalte midler.

Det foreslås, at ikke-EU-lande (tredjelande) som er medlemmer af Den Europæiske Frihandelssammenslutning (EFTA), EU-tiltrædelseslande, kandidatlande og potentielle kandidatlande, lande omfattet af EU's naboskabspolitik samt andre lande kan deltage i projekter under InvestEU-fonden. Projekter skal i givet fald være beliggende eller etableret i et EU-land og strække sig over de pågældende tredjeland, og tredjelande skal yde kontantbidrag, der dækker deres fulde deltagelse i projektet. Bidraget fra tredjelande vil tilsvarende øge den samlede EU-garanti. Dertil skal tredjelande tildele de relevante rettigheder og adgang til relevante EU-institutioner for bl.a. at foretage undersøgelser, herunder kontrol på stedet og inspektioner.

Ledelse, forvaltning og rådgivning

Forslaget lægger op til, at InvestEU-fonden skal udstyres med en særlig ledelses- og forvaltningsstruktur, hvor nye potentielle finansierings- og investeringsaktiviteter skal igennem tre led før anvendelsen af EU-garantien er godkendt:

1) Kommissionen kontrollerer om alle nye potentielle finansierings- og investeringsaktiviteter opfylder EU's lovgivning og politikker, 2) hernæst skal et projektteam foretage vurderinger af finansierings- og investeringsaktiviteterne, hvor de vil foretage kvalitetskontrol af forundersøgelser foretaget af de finansielle partnere (undersøgelser der beskriver juridiske, økonomiske og andre forhold vedr. finansierings- og investeringsaktiviteter forud for beslutninger om støtte, en såkaldt *due diligence*-undersøgelse), og udfylde en resultattavle med indikatorer for kvaliteten af en finansierings- og investeringsaktivitet. Resultattavlen skal bl.a. indeholde en vurdering af risikoprofilen, fordele for slutmodtagere, og hvorvidt betingelserne for støtteberettigelse overholdes. Kommissionen vil igennem en delegeret retsakt nærmere fastlægge formen af denne resultattavle. 3) Endeligt vil et Investeringsudvalg med udgangspunkt i due diligence-undersøgelsen og resultattavlen med simpelt flertal godkende om en finansierings- og investeringsaktivitet kan anvende EU-garantien. Ved stemmelighed har formanden den afgørende stemme.

Forslaget lægger op til, at projektteamet skal bestå af sagkyndige, som de finansielle partnere stiller til rådighed for Kommissionen uden omkostning. Kommissionen bemærker, at for at forhindre interessekonflikt vil sagkyndige ikke arbejde på projekter, der er indgivet af deres egen institution. Investeringsudvalget vil bestå af eksterne sagkyndige med relevant markedsekspertise og udpeges af Kommissionen for en periode på fire år. Udvalget vil mødes i fire forskellige sammensætninger svarende til de fire politikområder.

Forslaget lægger også op til at nedsætte et rådgivningsudvalg i to sammensætninger: 1) repræsentanter for finansielle partnere og 2) repræsentanter for EU-lande. I Rådgivningsudvalget kan Kommissionen konsultere de finansielle partnere og EU-landene ifm. forberedelse og udformning af nye finansielle produkter, udveksle holdninger om markedsudviklingen og andre nyttige oplysninger. Kommissionen vil være repræsenteret og have formandsskabet i begge sammensætninger. Rådgivningsudvalget skal ikke træffe beslutninger om anvendelse af EU-garantien.

Rapportering, evaluering mv.

Forslaget lægger op til, at Kommissionen årligt skal rapportere til Europa-Parlamentet og Rådet om InvestEU's fremskridt, virkning og operationer. Til dette anvendes en overvågningsramme med nøgleindikatorer, *jf. bilag 3*. Hvert tredje år skal Kommissionen evaluere hensættelsessatsen på 40 pct. fra EU-budgettet ift. risikoprofilen af de finansierings- og investeringsaktiviteter, der er dækket af EU-garantien.

Det foreslås, at de finansielle partnere halvårligt skal fremlægge en rapport til Kommissionen om deres finansierings- og investeringsaktiviteter under InvestEU-fonden. Rapporten skal indeholde en vurdering af overholdelsen af betingelserne for anvendelse af EU-garantien samt nøgleindikatorer, se oversigt i *bilag 3*. Rapporten skal endvidere indeholde operationel, statistiske, finansielle og regnskabsmæssige oplysninger for hver finansierings- og investeringsaktiviteter fordelt på bl.a. politikområder.

Der lægges op til, at resultattavlen udarbejdet af projektteamet for alle finansierings- og investeringsaktiviteter skal offentliggøres, når de pågældende aktiviteter er undertegnet, og at Investeringsudvalgets afvisninger af anvendelse af EU-garantien til finansierings- og investeringsaktiviteter skal videreformidles til Europa-Parlamentet og Rådet.

Forslaget lægger endeligt op til, at Kommissionen skal foretage en midtvejsevaluering af InvestEU, og særligt anvendelsen af EU-garantien, senest i september 2025 og en ny endelig evaluering efter afslutning af InvestEU og senest 4 år efter afslutningen. De finansielle partnere skal udlevere de nødvendige oplysninger til disse evalueringer. Resultaterne af begge evalueringer vil blive videreformidlet til Europa-Parlamentet og Rådet.

Overensstemmelse med statsstøttere reglerne

Kommissionen bemærker, at aktiviteter under InvestEU, der er støttet af EU-garantien og eventuel supplerende national støtte skal efterleve EU's statsstøttere regler. For at strømline godkendelsesprocessen af InvestEU-aktiviteter med statsstøtte, har Kommissionen fremlagt et separat forslag⁵, hvormed en sådan statsstøtte, der opfylder nogle klare betingelser, vil blive erklæret forenelig med EU's statsstøttere regler.

b) InvestEU-rådgivningsplatformen

Kommissionens forslag lægger op til at samle 13 eksisterende rådgivningsplatforme til én rådgivningsplatform for projektudviklingsstøtte, *InvestEU-rådgivningsplatformen*. InvestEU-rådgivningsplatformen skal yde rådgivningsbistand til bl.a. identificering, forberedelse, udvikling, strukturering, udbud og gennemførelse af investeringsprojekter, herunder kapacitetsopbygning. InvestEU-rådgivningsplatformen vil være tilgængelig inden for hvert politikområde, men skal også kunne yde rådgivningsbistand på tværs af politikområder.

Det foreslås, at InvestEU-rådgivningsplatformen skal dække geografisk bredt, og bør sikres at have en lokal tilstedeværelse i EU-lande eller regioner, der har vanskeligheder med at udvikle projekter under InvestEU-fonden.

c) InvestEU-portalen

Forslaget lægger op til at oprette en lettilgængelig database, InvestEU-portalen, der skal synliggøre investeringsprojekter i hele EU. InvestEU-portalen skal dermed medvirke til at bringe investorer og projekter sammen på tværs af sektorer og landegrænser.

Kommissionen bemærker, at projekter kun kan optages i InvestEU-portalen, hvis de opfylder EU's lovgivning og politik. Finansielle partnere under InvestEU-fonden vil være forpligtet til kun at se nærmere på projekter i InvestEU-portalen, som

⁵ KOM(2018)398/2

falder under deres aktivitetsområde. Optagelse på InvestEU-portalen er ikke nødvendig for at et projekt kan modtage støtte af InvestEU-fonden, og omvendt vil en optagelse på portalen ikke medføre automatisk støtte af InvestEU-fonden.

Forslaget lægger op til, at der skal afsættes i alt 525 mio. euro i løbende priser til udgifter for InvestEU-rådgivningsplatformen, InvestEU-portalen og andre ledsageforanstaltninger vedr. InvestEU.

4. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentet er medlovgiver på forordningsforslaget i henhold til TEUF artikel 294 (den almindelige lovgivningsprocedure). Europa-Parlamentet træffer beslutning om forslaget med simpelt flertal.

Europa-Parlamentet har endnu ikke fastlagt sin holdning til forslaget. Europa-Parlamentets udvalg ansvarlige for sagen er Økonomi- og Valutaudvalget (ECON) samt Budgetudvalget (BUDG).

5. Nærhedsprincippet

Kommissionen vurderer, at forslaget om oprettelse af InvestEU er i overensstemmelse med nærhedsprincippet. Formålet med InvestEU er at fremme investeringer i EU og virksomheders adgang til finansiering, som ifølge Kommissionen ikke i tilstrækkelig grad kan nås af EU-landene på egen hånd, men bedre kan nås på EU-niveau.

Regeringen er enig i, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Forslaget har ikke i sig selv nogen direkte konsekvenser for gældende dansk ret.

Statsfinansielle konsekvenser

Forslaget forventes at få statsfinansielle og administrative konsekvenser samt konsekvenser for udmøntningen af EU's budget. Forslagets økonomiske konsekvenser skal ses i lyset af Kommissionens forslag til EU's kommende flerårige budget, som blev præsenteret 2. maj 2018. Kommissionen lægger op til en garantistillelse på 38 mia. euro i løbende priser og en hensættelse hertil på i alt 15,2 mia. euro i løbende priser fra EU-budgettet. Dertil kommer 525 mio. euro fra EU-budgettet til projektudviklingsbistand og andre ledsageomkostninger, hvormed det samlede udgiftsniveau vil være 15,725 mia. euro i løbende priser i perioden 2021 til 2027. Heraf lægges op til at 1 mia. euro dækkes af formålsbestemte indtægter tilbagebetalinger og inddrivelses ifm. eksisterende finansielle instrumenter og EFSI. Den

samlede budgetvirkning af forslaget udgør dermed 14,725 mia. euro i løbende priser, svarende til 13,065 mia. euro i faste 2018-priser.

Det bemærkes, at EU-garantien på 38 mia. euro er det størst mulige tab for EU-budgettet under InvestEU-fonden. Tab for EU-budgettet vil afhænge af, hvordan risici forbundet med finansielle partners finansierings- og investeringsaktiviteter understøttet af EU-garantien konkret materialiserer sig.

Samfundsøkonomiske og erhvervsøkonomiske konsekvenser

Forslaget kan have positive samfundsøkonomiske og erhvervsøkonomiske konsekvenser i det omfang, at forslaget fremmer investeringer og virksomheders adgang til finansiering i EU og derigennem jobskabelse, langsigtet vækst og konkurrenceevne i EU-landene, som ikke ellers ville være blevet skabt.

Samfunds- og erhvervsøkonomiske konsekvenser for de enkelte EU-lande som følge af forslaget må forventes at variere og bl.a. afhænge af landenes nuværende respektive rammevilkår for investeringer, herunder finansieringsvilkår.

8. Høring

Sagen har ikke været i ekstern høring.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Andre landes holdninger til forslaget kendes endnu ikke. En række lande ventes generelt at støtte forslaget mhp. at styrke investeringsniveauet i EU. Nogle lande ventes også at lægge vægt på afdækning af konsekvenser for EU-budgettet forbundet med forslaget, herunder risici forbundet med EU-garantien, samt lægge vægt på, at forslaget implementeres effektivt og tilfører reel merværdi og tilvejebringer investeringer, som ellers ikke ville være skabt.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen lægger vægt på, at drøftelser vedrørende InvestEU ikke foregriber forhandlingerne om den kommende finansielle ramme (MFF), idet regeringens hovedprioritet for MFF-forhandlingerne er at realisere et samlet udgiftsniveau svarende til 1,00 pct. af EU27's BNI.

Regeringen støtter generelt formålet med Kommissionens InvestEU-forslag, som er at fremme investeringer, vækst, beskæftigelse og konkurrenceevne.

Regeringen finder imidlertid, at fremme af investeringer i EU-landene først og fremmest handler om at skabe sunde rammebetingelser for at mobilisere private investeringer. Sund makroøkonomisk politik, strukturreformer og offentlige finanser i EU-landene er afgørende for at sikre lave, stabile renter og skabe sunde rammebetingelser for private investeringer og dermed vækst og beskæftigelse. InvestEU vil potentielt kunne være et supplement til EU-landenes arbejde med strukturelle reformer og at sikre sunde og holdbare offentlige finanser, som understøtter investeringer, men kan ikke træde i stedet herfor.

Regeringen støtter InvestEU's formål om at adressere eventuelle markedsfejl, hvor at InvestEU-fonden ikke subsidierer investeringer, som kunne gennemføres uden støtte. Regeringen lægger vægt på, at projekter der opnår støtte fra EU-garantien er vurderet og udvalgt ud fra relevante og anerkendte kriterier, herunder projekternes rentabilitet, og ikke særlige geografiske hensyn, samt at InvestEU-fonden får en styringsstruktur, som understøtter dette. De af Kommissionen foreslåede udvælgelseskriterier kan umiddelbart støttes.

Det støttes, at InvestEU-fonden bliver markeds- og efterspørgselsdrevet. Det bør afklares, om der er behov for yderligere fleksibilitet end i Kommissionens forslag til at ændre fordelingen af EU-budgetgarantien på de forskellige områder, således at InvestEU i højere grad bliver markeds- og efterspørgselsdrevet.

Styringen af InvestEU-fonden bør udformes på en måde, der understøtter en effektiv implementering af fondens formål og undgår unødigt opbygning af nye organisatoriske strukturer. Samtidig bør udformningen tage hensyn til hidtidige erfaringer med organiseringen af finansielle instrumenter under EU's budget, herunder EFSI, samt sikre de rette incitamenter og ejerskab hos de i InvestEU involverede parter, således at målene med InvestEU opnås.

Forslagets fokus på at inddrage private midler i InvestEU-fonden er positivt. Regeringen finder, at det bør sikres, at inddragelse af private og offentlige midler i projekter under InvestEU-fonden sker på balancerede risikovilkår, hvor størrelsen af et muligt afkast ved en investering også følger størrelsen af den risiko, som investorer påtager sig. Ellers kan det føre til forkerte incitamenter og en usund risikoadfærd hos private investorer og igangsættelse af for risikable projekter.

Der lægges i den forbindelse ligeledes vægt på, at risici for EU-budgettet forbundet med InvestEU afgrænses.

Regeringen lægger vægt på, at man sikrer gennemsigtighed i InvestEU's aktiviteter, især når forslaget lægger op til at samle adskillige og indtil nu adskilte finansielle instrumenter under én mekanisme. En sådan gennemsigtighed bør fx komme til udtryk i den rapportering om InvestEU's finansierings- og investeringsaktiviteter, som ifølge forslaget løbende skal tilgå Europa-Parlamentet og Rådet.

Væsentlige elementer vedr. InvestEU bør generelt fastlægges i forordningen og alene tekniske og mindre væsentlige elementer fastlægges i delegerede retsakter vedtaget af Kommissionen.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen om InvestEU har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

Bilag 1: Finansielle instrumenter under MFF 2014-2020 samlet under InvestEU-fonden

Navn	Kort forklaring
Den Europæiske Fond for Strategiske Investeringer (EFSI)	Det primære element i <i>Investeringsplanen for Europa</i> vedtaget i 2015, der skal styrke investeringer, vækst og konkurrenceevne i EU.
CEF-lånefinansieringsinstrumentet, og CEF-egenkapitalinstrumentet	<i>Connecting Europe Facility</i> (CEF) er EU-finansieringsinstrumenter til fremme af vækst, beskæftigelse og konkurrenceevne gennem målrettede infrastrukturinvesteringer på europæisk plan. Det støtter udviklingen af det sammenkoblede transeuropæiske net inden for transport, energi og digitale tjenester. Egenkapitalinstrumentet er ift. lånefinansieringsinstrumentet rettet mod mindre og mere risikable projekter.
COSME's Lånegarantifaciliteten, og COSME's Egenkapitalfaciliteten for vækst	<i>COSME</i> er EU's program, der skal fremme virksomheders konkurrenceevne og små og mellemstore virksomheder (SMV'er). Egenkapitalfaciliteten er ift. lånegarantifaciliteten rettet mod SMV'er overvejende i deres ekspansions- og vækstfase.
InnovFin — egenkapital, og InnovFin — SMV-garantien	<i>InnovFin</i> er et EU program, der skal fremme adgangen til finansiering for innovative virksomheder og andre innovative virksomheder. "InnovFin — egenkapital" er overvejende rettet mod innovative virksomheder i deres ekspansions- og vækstfase.
InnovFin — F&I-lånefaciliteten	<i>InnovFin – F&I</i> under InnovFin er rettet mod at fremme finansiering til af forskning og innovation
Instrumentet til privatfinansiering af energieffektivitet (PF4EE)	<i>PF4EE</i> har til formål at øge privatfinansieringen til investeringer i projekter, der fremmer energieffektivitet.
Faciliteten til finansiering af naturkapital (NCF)	<i>NCF</i> har til formål at styrke investeringer i naturkapital, der bidrager til at opnå biodiversitet og/eller målene om klimatilpasning.
EaSI — kapacitetsopbyggende investeringer	<i>Programmet for beskæftigelse og social innovation</i> (EaSI) har til formål at styrke investeringer i kvalitet og bæredygtig beskæftigelse, der sikrer en passende og anstændig social beskyttelse, mindskelse af fattigdom og forbedring af arbejdsvilkårene.
Mikrofinansiering og socialt iværksætteri i EaSI	Finansieringsinstrument under EaSI, der skal styrke adgangen til mikrofinansiering for udsatte grupper, der ønsker at etablere eller udvikle en virksomhed eller mikrovirksomhed.
Garantiordningen for studielån	Garantiordningen yder EU-garanterede studielån til kandidatuddannelser under Erasmus+ med favorable tilbagebetalingsvilkår.
Garantifaciliteten for de kulturelle og kreative sektorer	Faciliteten har til formål at styrke lånefinansieringsmuligheder for iværksættere i de kulturelle og kreative sektorer

Kilde: Kommissionens faktaark om hvad InvestEU-programmet vil finansiere.
https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/budget-june2018-investeu-finance_da.pdf

Bilag 2: Områder for mulig anvendelse af EU-garantien:

1. Udvikling af energisektoren i overensstemmelse med prioriteringerne for energiunionen, herunder energiforsyningsikkerhed, samt forpligtelserne iht. Agenda 2030 og Parisaftalen, via:

- (a) udvidelse af produktionen, forsyningen og anvendelsen af ren og bæredygtig vedvarende energi
- (b) energieffektivitet og energibesparelser (med fokus på at mindske energif efterspørgslen gennem styring af efterspørgsel og bygningsrenovering)
- (c) udvikling og modernisering af infrastrukturer til bæredygtig energi (på transmissions- og distributionsplan, lagringsteknologi)
- (d) produktion og forsyning af syntetiske brændstoffer fra vedvarende/kulstofneutrale kilder alternative brændstoffer
- (e) opsamling og lagring af CO₂.

2. Udvikling af bæredygtige transportinfrastrukturer og -udstyr samt innovative teknologier i overensstemmelse med EUs prioriteringer på transportområdet og forpligtelserne i henhold til Parisaftalen, navnlig via:

- (a) projekter til støtte for udviklingen af Transeuropæiske Transportnetværks (TEN-T) infrastruktur, herunder urbane knudepunkter, sø- og indlandshavne, multimodale terminaler og deres forbindelse til hovednetterne
- (b) intelligente og bæredygtige projekter vedrørende bymobilitet (rettet mod lavemissionstransportformer i byer, tilgængelighed, luft- og støjforurening, energiforbrug og ulykker)
- (c) støtte til fornyelse eller opgradering af mobile transportaktiver med henblik på udbredelsen af lavemissionsmobilitetsløsninger
- (d) jernbaneinfrastruktur, andre jernbaneprojekter og søhavne
- (e) infrastruktur til alternative brændstoffer, herunder opladningsinfrastruktur.

3. Miljø og ressourcer navnlig via:

- (a) vand-, herunder forsyning og sanitet, samt kystinfrastruktur og andre vandrelaterede grønne infrastrukturer
- (b) infrastruktur til affaldshåndtering
- (c) projekter og foretagender inden for forvaltning af miljøressourcer og rene teknologier
- (d) udvidelse og genopretning af økosystemer og hermed forbundne tjenester
- (e) bæredygtig udvikling af by-, land- og kystområder
- (f) bekæmpelse af klimændringer, herunder risikoreduktion af naturkatastrofer
- (g) projekter og foretagender, der gennemfører den cirkulære økonomi ved at integrere aspekter vedrørende ressourceeffektivitet i produktionen og produkternes livscyklus, herunder bæredygtig forsyning med primære og sekundære råstoffer
- (h) dekarbonisering og betydelig reduktion af udledningerne i de energiintensive industrier, herunder storstilede demonstrationsprojekter inden for innovative lavemissionsteknologier og udbredelsen heraf.

4. Udvikling af infrastruktur til digitale forbindelser, navnlig via projekter til støtte for udbredelsen af digitale netværk med meget høj kapacitet

5. Forskning, udvikling og innovation, navnlig via:

- (a) forsknings-, herunder forskningsinfrastruktur og støtte til forskningsverdenen, og innovationsprojekter, som bidrager til målene under Horisont Europa
- (b) virksomhedsprojekter
- (c) demonstrationsprojekter og -programmer samt anvendelse af infrastrukturer, teknologier og processer i forbindelse hermed
- (d) samarbejdsprojekter mellem forskningsverdenen og industrien
- (e) overførsel af viden og teknologi
- (f) nye effektive sundhedsprodukter, herunder lægemidler, medicinsk udstyr og avanceret terapi.

6. Udvikling og udbredelse af digitale teknologier og tjenester, navnlig via:

- (a) Kunstig intelligens
- (b) cybersikkerheds- og netværksbeskyttelsesinfrastrukturer
- (c) tingenes internet
- (d) blockchain og anden distributed ledger-teknologi
- (e) højtudviklede digitale færdigheder
- (f) andre højtudviklede digitale teknologier og tjenester, som bidrager til digitaliseringen af EUs industri.

7. Finansiell støtte til enheder med op til 3.000 ansatte, med særligt fokus på SMV'er og små midcapselskaber, navnlig via:
(a) tilvejebringelse af driftskapital og investeringer
(b) tilvejebringelse af risikovillig finansiering fra iværksætterfasen til ekspansionsfasen for at sikre en teknologisk førerposition inden for innovative og bæredygtige sektorer.
8. Kulturelle og kreative sektorer; mediebranchen, den audiovisuelle sektor og journalistik
9. Turisme
10. Bæredygtigt landbrug, skovbrug, fiskeri, akvakultur og andre elementer i den bredere bæredygtige bioøkonomi
11. Sociale investeringer, herunder til støtte for gennemførelsen af den europæiske søjle for sociale rettigheder, navnlig via:
(a) mikrofinansiering, finansiering af sociale virksomheder og den sociale økonomi
(b) efterspørgsel og udbud af færdigheder
(c) uddannelse og relaterede tjenester
(d) sociale infrastrukturer, navnlig:
i) uddannelse, herunder førskoleundervisning og børnepasning, uddannelsesfaciliteter, studenterboliger og digitalt udstyr
ii) socialt boligbyggeri
iii) sundheds- og langtidspæje, herunder klinikker, hospitaler, primær pleje, hjemmepleje og pleje i nærmiljøet.
(e) social innovation, herunder innovative sociale løsninger og ordninger til fremme af tiltag med social gennemslagskraft og indvirkning på områderne under dette punkt
(f) kulturaktiviteter med et socialt formål
(g) integration af sårbare personer, herunder tredjelandsstatsborgere
(h) innovative sundhedsløsninger, herunder sundhedstjenester og nye modeller for sundhedspleje
(i) inklusion af og bedre tilgængelighed for personer med handicap.
12. Udvikling af forsvarsindustrien for derved at øge EUs strategiske uafhængighed, navnlig via støtte til:
(a) EUs forsvarsforsyningskæde, navnlig gennem finansiell bistand til SMV og midcapselskaber
(b) selskaber, der deltager i disruptive innovationsprojekter i forsvarssektoren og nært relateret til teknologier med et dobbelt formål
(c) forsvarsforsyningskæden ved deltagelse i fælles forskning på forsvarsområdet og udviklingsprojekter, herunder dem der støttes via Den Europæiske Forsvarsfond
(d) infrastruktur inden for forskning på forsvarsområdet og uddannelse.
13. Rumfart, navnlig gennem udvikling af rumsektoren i overensstemmelse med målene for rumstrategien med henblik på:
(a) at maksimere fordelene for EUs samfund og økonomier
(b) øge rumsystemernes og -teknologiernes konkurrenceevne, navnlig ved at afhjælpe mangler i forsyningskæden
(c) understøtte iværksætteri inden for rumfart
(d) fremme EUs uafhængighed med hensyn til sikker adgang til rummet, herunder aspekter vedrørende dobbeltanvendelse.

Kilde: Bilag II til Kommissionens forslag til forordning om oprettelse af InestEU-programmet, KOM(2018)439

Bilag 3: Resultatindikatorer til Kommissionens rapportering om InvestEU-fonden

1. InvestEU's finansieringsvolumen (fordelt på politikområder)

1.1 Samlet beløb for undertegnede foranstaltninger

1.2 Samlet beløb for mobiliserede investeringer

1.3 Samlet beløb for mobiliseret privat finansiering

1.4 Opnået løftestangs- og multiplikatoreffekt

2. InvestEU-finansieringens geografiske dækning (fordelt på politikområder)

2.1 Antal lande dækket af projekter

3. InvestEU-finansieringens gennemslagskraft

3.1 Antal skabte eller støttede jobs

3.2 Investeringer til støtte for klimamål

3.3 Investeringer til støtte for digitalisering

4. Bæredygtig infrastruktur

4.1 Energi: Ekstra installeret kapacitet til produktion af vedvarende energi (MW)

4.2 Energi: Antal husstande med forbedret energiforbrugsklassificering

4.3 Det digitale område: Ekstra husstande med adgang til bredbånd på mindst 100 Mbps, som kan opgraderes til gigabithastighed

4.4 Transport: Mobiliserede investeringer i Transeuropæiske Transportnetværk (TEN-T), heraf: TEN-T hovednettet

4.5 Miljø: Investeringer, der bidrager til gennemførelsen af planer og programmer, der kræves efter EU-lovgivningen vedrørende luftkvalitet, vand, affald og natur

5. Forskning, innovation og digitalisering

5.1 Bidrag til målet om at investere 3 pct. af EU's BNP i forskning, udvikling og innovation

5.2 Antal støttede virksomheder, der beskæftiger sig med forsknings- og innovationsprojekter

6. SMV'er

6.1 Antal støttede virksomheder fordelt på størrelse (mikro, små, mellemstore og små midcap)

6.2 Antal støttede virksomheder fordelt på udviklingsstadiet (begynderstadiet, vækst/udvidelse)

7. Sociale investeringer og færdigheder

7.1 Sociale infrastrukturer: Kapaciteten af den støttede sociale infrastruktur fordelt på sektorer: bolig, uddannelse, sundhed, andet

7.2 Mikrofinansiering og finansiering af sociale virksomheder: Antal støttede virksomheder i den sociale økonomi

7.5 Færdigheder: Antal personer, der erhverver nye færdigheder: Formel uddannelse og videreuddannelse

Kilde: Bilag III til Kommissionens forslag til forordning om oprettelse af InvestEU-programmet, KOM(2018)439